

האם אתה זוכר לדווח לדוד סם?

העולם משתנה ועימו חוקי ההתנהלות

המוניטארית. חשבתם שכישראלים המתגוררים בישראל אין לכם או ללקוחותיכם חובות לרשויות המס בארה"ב? אז יש סיכוי שאתם טועים. קראו מה אומרים המומחים.

בעקיפין נכסים בארה"ב; בן/בת זוג (להלן: "בן הזוג") של אחת מהקטגוריות הנ"ל, גם אם בן הזוג הינו אזרח ותושב ישראל ומעולם לא נמנה על אף אחת מהקטגוריות הנ"ל. התשובה לשאלה מיהו "משלם מס אמריקאי" (Us Person) תשתנה בהתאם לסוג המס ו/או לסוג הדיווח, כשהעיקריים בהם – הוראות מס ההכנסה, הוראות מס העיזבון (המונהג במקביל למס מתנות) ודרישות דיווח מוגברות על נכסים מחוץ לארה"ב, לרבות ישראל.

למטרות מס הכנסה, משלם מיסים אמריקאי הינו: אזרח ו/או תושב ארה"ב ("תושב מס הכנסה אמריקאי"); מחזיק "גרין קארד" (green card); מקיים את "מבחן הנוכחות המהותית" ("Substantial presence test") המגדיר נוכחות פיזית בארה"ב ל-183 ימים לפחות בכל שנה ומונה את ימי הנוכחות בארה"ב במלואם בשנה הנוכחית, בשנה הקודמת בשליש ובשנה הקודמת לה בשישית. לכן, עקרונית, אדם שאינו אזרח ארה"ב ולא מחזיק ב-"גרין קארד", אך מבלה מעל ל-120 ימים בארה"ב בכל שנה, במהלך תקופה בת 3 שנים, הינו "תושב מס הכנסה אמריקאי" בשנה השלישית.

למטרות מס עיזבון ומס מתנה, משלם המיסים האמריקאי הינו:

אזרח ותושב ארה"ב ("תושב מס עיזבון אמריקאי"). ש"מגוריו" בארה"ב, אפילו לטווח זמן קצר, ואין בכוונתו להעתיק את מגוריו מארה"ב למדינה אחרת. ניתן להחשיב אדם כמתגורר בארה"ב ועל כן כתושב משלם מס עיזבון אמריקאי בלא שיחשב בהכרח כתושב מס הכנסה אמריקאי. בן זוג של אחת מהקטגוריות הנ"ל, גם אם הינו אזרח ותושב ישראל ומעולם לא נמנה על אף אחת מהקטגוריות הנ"ל. חובת הדיווח מקבילה וחורגת מחובת תשלום המס בדומה לעקרון הוראות הדיווח בתיקון 147 לפקודת מס ההכנסה הישראלית.

ישויות אמריקאיות וגופים אחרים הנחשבים ל"תושבי ארה"ב", אך אינם בהכרח תושבי מס הכנסה אמריקאי, נדרשים לדווח על אינטרסים פיננסיים או סמכות חתימה על חשבונות בנק זרים באמצעות טופס ה-"FBAR" שהיסטורית, נגע לגופי ארה"ב בעלי יתרה מצרפית העולה על \$10,000.

מחויבים בהגשת ה-FBAR:

- אזרחי ישראל המחזיקים באזרחות אמריקאית;
- מחזיקי גרין קארד;
- אזרחי ישראל המהווים "תושבי מס אמריקאים" בהתאם להוראות דלעיל;

ישראלים שאינם בעלי אזרחות אמריקאית או תושבי מס הכנסה אמריקאי, אך עושים עסקים בארה"ב, עשויים להיות כפופים לדרישות הדיווח של מס הכנסה האמריקאי; גופים אמריקאים המחזיקים באינטרסים כלכליים של אזרחים ישראלים, אף אם אותם אזרחים אינם לכשעצמם כפופים לדרישות כאמור.

בנוסף לחובת הדיווח במסגרת ה-FBAR, הורחבה חובת הדיווח המוטלת על משלמי מס אמריקאים לעניין מס הכנסה,

ושבים ואזרחים ישראלים יפתעו לגלות שהם חייבים בדיווח גם לרשויות בארצות הברית זאת בעקבות שינוי שיטת הדיווחים הפרסונאליים לממשל האמריקאי. מאז סירב הבנק השוויצרי UBS לבקשת ארה"ב למסור לרשויותיה את שמות לקוחותיו משלמי המס האמריקאים, ממשיך הממשל ב"משטר דיווחי מס" פרסונאליים אל מעבר לגבולות אמריקה, אל מי שאינו מתגורר בארה"ב ואף לא היה מעולם אזרח שלה.

בתגובה לסירוב, הפעיל הממשל האמריקאי לחצים על הבנק ותבע אותו בטענה ששימש כלי להתחמקות ממס. שוויץ נכנעה ללחץ האמריקאי והגיעה להסדר לפיו בנקאים שוויצרים יחשפו בפני הרשויות האמריקאיות שמותיהם של אלפי לקוחות. סודיות הבנק תוסר מפני בדיקת ענייניו של כל לקוח, שהאמריקאים סבורים שהוא מפר חובה כלפיהם, לרבות חובת דיווח. פרשת UBS מעבירה לממשלות ולבנקים מסר, שאין עוד אפשרות להגן על סודיותם של נחשדים בפעילות למימון טרור, בהלבנת הון ובהתחמקות ממס. מחוזקות בפרשת UBS, החליטו הרשויות האמריקאיות על העברת "חוק הציות למיסוי חשבונות זרים" (Foreign Account Tax Compliance Act) המגולם בסעיפי ההכנסה של חוק התמריצים בעת שכירת עובדים בארה"ב למטרת שיקום התעסוקה (US Hiring Incentives to Restore Employment - HIRE). חוק HIRE נכנס לתוקף במרץ 2010 לאחר חתימת הנשיא אובמה.

משמעות החוק לגבי ישראלים

חוק ה-HIRE, הרחיב את הגדרת המחויבים בדיווח לרשויות בארה"ב ואת הגדרת נכסים ברי דיווח לרשויות האמריקאיות. עד לחקיקת החוק נדרשו גופים אמריקאים לדווח על הכנסתם על בסיס כלל עולמי. עתה גדל הדיווח על הנכסים לרמה שמוסדות פיננסיים זרים, קרנות השקעה ומבני השקעה זרים אחרים, יחשפו כל מידע רלוונטי לרשויות האמריקאיות, דהיינו – את כל המידע.

בישראל מתגוררת אחת האוכלוסיות הגדולות בעולם, הנכללת בהגדרת המס האמריקאית לחובת דיווח ו/או תשלום מס מחוץ לארה"ב:

- בעלי אזרחות אמריקאית, גם אם מתגוררים דרך קבע בישראל;
- אזרחי ו/או תושבי ישראל המחזיקים ב"גרין קארד";
- אזרחי ו/או תושבי ישראל המחזיקים במישרין ו/או

עו"ד ניצן בר-אילן, TEP (Trust & Estate Practitioner)

עו"ד פיטר רוזנברג, (ארה"ב)

צילום: Shutterstock / a.s.a.p creative

**רשויות המס
האמריקאיות
פועלות
באגרסיביות
לחשיפת פרטים
שלא נחשפו
באופן יזום**

דרך ואופן בו הוא חל על מוסדות והשקעות באזורי שיפוט אחרים. הישענותם של המוסדות הפיננסיים הישראליים על מסחר בדולר תצמצם מאוד את יכולתם להתנגד לדרישות האמריקאיות וזאת בנוסף ליחסיה הפוליטיים של ישראל עם ארה"ב המחייבים שיתוף פעולה הדוק. כמו כן, מצב התקציב האמריקאי יגרום לאכיפת חוקי המס ולהגדלת מאמצי הגביה. לפיכך, התעלמות אינה מומלצת. מי שעלול להיות מחויב במס או בחובת דיווח, יכול לעיתים להיערך לכך. הבעייתיים ביותר, עבור כלל הישראלים, הם מיסי העיזבון והמתנות:

בישראל אין מיסי עיזבון ומתנה ולכן ישראלים רבים, לרבות אנשי המקצוע נוטים להתעלם או לשכוח מההשלכות האפשריות של מס העיזבון ומס המתנות האמריקאי; שיעור מס העיזבון ומס המתנה יכול להגיע ל- 45% מכלל שווי הנכסים; מוות או מתנה שניתנה הינם בלתי הפיכים ועל כן מחייבים תכנון מוקדם; מס העיזבון מוטל על היורשים שעל פי רוב חסרים את היכולת להתמודד כראוי מול דרישת המס.

ב- 1 בינואר 2011, יהיה מס העיזבון בר תוקף והפטור מתשלום המס יחול רק עד \$1,000,000 (בכפוף לחתימת הנשיא אובמה להגדלת הפטור ל-\$5,000,000).

עזבונו של ישראלי שאינו אזרח ארה"ב ואינו מתגורר בה, ובבעלותו השקעות בארה"ב - רכוש אישי ניכר, נכסי דלא נייד, מניות בתאגיד אמריקאי, אגרות חוב אמריקאיות, או השקעות מסוימות אחרות, עלול להיות חשוף למס העיזבון הפדראלי, אך הפטור ממס העיזבון של אותו ישראלי יעמוד על \$60,000 בלבד.

תושב מס עיזבון של ארה"ב (ישראלי או לא) שהעיזבון עולה על תקרת הפטור, יכול להפחית את מס העיזבון על ידי מתנות הדרגתיות במהלך חייו בשיעורים מצטברים של הנכסים העולים על שיעור הפטור.

מתנות לבן הזוג שאינו אזרח ארה"ב פטורות ממס רק אם אינן עולות על \$134,000 לשנה.

ניתן לדחות את מס העיזבון על היתרה שמעבר לתקרת הפטור, בהורשת היתרה לבן הזוג השורד שהינו אזרח ארה"ב, באמצעות "נאמנות נישואים" לטובתו הבלעדית במהלך חייו. ירושה לבן הזוג שאינו אזרח ארה"ב משויכת לסוג מיוחד של "נאמנות נישואין", הידועה כ-"נאמנות מקומית מוסמכת" ("QDOT"), או שדחיית מס העיזבון עד למות בן הזוג שאינו אזרח אמריקאי אינה אפשרית (חוקים אלה תלויים בהגדרת בן הזוג כאזרח ארה"ב).

על ידי תכנון נכון ניתן לצמצם את שיעור מיסי העיזבון והמתנה למינימום ולפטור מלא, אולם יש לערוך תכנון מוקדם ככל האפשר ולהיוועץ בבעלי מקצוע ישראליים ואמריקאים כאחד לפתרון תכנוני כולל, הן לבעיית המיסוי האמריקאי והן לדרישות הדיווח המוגברות.

(* אין להסתמך על האמור לעיל ללא קבלת ייעוץ פרטני בהתאם למצב הדברים הרלבנטי כפי שיחול על המקרה בעת מתן הייעוץ.

באופן הכולל אינטרסים בנכסים פיננסיים זרים מסוימים, כולל אינטרסים בנאמנויות, חברות פרטיות, השקעות הון עצמי (equity) פרטיות, קרנות גידור וקרנות השקעה זרות אחרות, העולים על הסכום המצרפי של \$50,000. זאת, כאמור, בנוסף לדרישות הדיווח במסגרת ה-FBAR.

הסכנה בהעדר דיווח או תשלום

קנסות מוגדלים ודיני התיישנות מוארכים על נכסים והכנסה מחוץ לארה"ב שלא נחשפו במועד עשויים להיגרם כתוצאה מהעדר הציות לחובות תשלום המס או הדיווח. קנס ניכוי מס במקור בשיעור 30% יחול על תשלומים שמקורם בארה"ב למוסדות פיננסיים זרים ולשויות אחרות שלא גילו את זהותם של מחזיקי חשבונות אמריקאים, קרי, אזרחי ארה"ב ותושבי מס הכנסה אמריקאים, בין אם החשבונות מוחזקים ישירות או בעקיפין על ידם וזאת על מנת לצמצם הסתרת נכסים זרים בהימנעות מלהגיש את דו"ח ה-FBAR.

חשיפת המידע

רשויות המס האמריקאיות פועלות באגרסיביות לחשיפת פרטים שלא נחשפו באופן יזום. האמריקאים מקדמים הסכמי החלפת מידע בעולם, כשהדוגמא השוויצרית מסירה התנגדות שהיו למדינות ו/או גופים פיננסיים קודם לפרשת UBS. לישראל ולארה"ב יש אמנת מס רבת שנים המהווה פלטפורמה נוחה להחלפת מידע ולהרחבת היקף חלופת המידע ויש להניח שחלופת המידע תגבר משמעותית בשל לחץ של שני הצדדים.

הצטרפות ישראל ל-OECD מחייבת הגברת השקיפות למערכת הפיסקאלית. הכלכלה בישראל נוסקת ועימה השקעות של ישראלים בארה"ב. שינוי שיטת המס בישראל, מטריטוריאלי לפרסונאלי ויישומם של חוקים למניעת טרור ולהלבנת הון על משלמי מס תושבים או אזרחים ישראלים, לרבות על אלה המשתמשים בישויות כגון חברות ונאמנויות, בתוך ומחוץ לישראל, תחייב את ישראל לשתף פעולה ולחליף מידע עם ארה"ב, לשם אכיפת חוקים אלו. מהפך האמריקאי, חוק ה-HIRE שלעיל חל גם על מוסדות פיננסיים ישראליים, קרנות ומבני השקעה באותה